

Agata Dzięgiel-Matras

**DOCHODY WŁASNE GMINY
– EWIDENCJA KSIĘGOWA
PODATKÓW I OPŁAT**

z dokumentacją

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2014

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Podatki i opłaty w ewidencji księgowej – zagadnienia ogólne	9
1. Ogólne zasady ewidencji księgowej podatków i opłat	9
2. Charakterystyka podatków i opłat – ujęcie księgowe	16
2.1. Podatek od nieruchomości	17
2.2. Podatek rolny	23
2.3. Podatek leśny	29
2.4. Podatek od środków transportowych	32
2.5. Opłata targowa	34
2.6. Opłata miejscowa	34
2.7. Opłata uzdrowiskowa	35
2.8. Opłata od posiadania psów	36
2.9. Opłata skarbowa	36
2.10. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	38
Rozdział 2. Zasady prowadzenia ewidencji księgowej podatków i opłat	41
1. Zasady funkcjonowania bilansowych kont syntetycznych	41
2. Zasady funkcjonowania pozabilansowych kont syntetycznych	44
3. Zasady prowadzenia kont analitycznych	46
4. Zasady prowadzenia kont szczegółowych	47
4.1. Konta bilansowe	47
4.2. Konta pozabilansowe	50
5. Dokumentowanie operacji gospodarczych w zakresie podatków i opłat	51
6. Zasady inwentaryzacji podatków i opłat stanowiących dochody własne gminy ..	54
7. Odpisy aktualizujące należności podatkowe	56
8. Sprawozdawczość budżetowa i finansowa z podatków i opłat stanowiących dochody własne gminy	58
Rozdział 3. Ewidencja księgowa zdarzeń gospodarczych związanych z podatkami i opłatami	69
1. Ewidencja księgowa przypisów	69
1.1. Decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego jako podstawa do przypisu	70
1.2. Deklaracja jako podstawa do przypisu	73
1.3. Decyzja określająca wysokość zobowiązania podatkowego jako podstawa do przypisu	79
1.4. Dowód wpłaty jako dokument księgowy do przypisu zobowiązania podatkowego	89
1.5. Podsumowanie	89
2. Ewidencja księgowa odpisów	89

3. Ewidencja księgową wpłat	91
4. Ewidencja księgową odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych	102
5. Ewidencja księgową opłaty prolongacyjnej.	107
6. Ewidencja księgową kosztów upomnienia	110
7. Ewidencja księgową zwrotów nadpłat	112
8. Ewidencja księgową oprocentowania nadpłaty	122
9. Ewidencja księgową przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz gminy za zaległości podatkowe	125
10. Ewidencja księgową wygaśnięcia zobowiązania podatkowego wskutek potrącenia	128
11. Ewidencja księgową wygaśnięcia zobowiązania podatkowego wskutek przedawnienia	130
12. Ewidencja księgową wygaśnięcia zobowiązania podatkowego wskutek umorzenia zaległości podatkowych.	134
13. Ewidencja księgową zobowiązań i zaległości zabezpieczonych hipoteką przymusową	138
14. Ewidencja księgową zobowiązań i zaległości zabezpieczonych zastawem skarbowym	140
15. Odpowiedzialność solidarna a ewidencja księgową podatków i opłat	141
16. Spadkobiercy w ewidencji księgową podatków i opłat	142
Rozdział 4. Ewidencja przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów na kontach pozabilansowych	145
1. Ewidencja księgową rozrachunków z osobami trzecimi	145
2. Ewidencja księgową rozrachunków z inkasentami.	152
Rozdział 5. Instrukcja w sprawie ewidencji podatków i opłat	157
Wykaz wzorów dokumentów	169
Wykaz schematów	171
Wykaz aktów prawnych	173